

Visací zámek

Jdou dohromady slova punk a evergreen?

Loni oslavili vyprodaným koncertem v Lucerně 35 let existence. A celých pětadvacet sezon, včetně těch totalitních, ukazovali, že punk rock se nemusí tvářit jenom sveřepě, rebelsky a sarkasticky. Patří k němu také nadsázka a humor.

PŘIPRAVIL: TOMÁŠ POLÍVKA

ODPOVÍDAJÍ: ZPĚVÁK JAN "HONY" HAUBERT (H) A KYTARISTA MICHAL "PIXIES" PIXA (P)

Autor pochopitelně netuší, že píše evergreen. Kdy vás poprvé napadlo, že Traktor má šanci na věčně zelené políčko?

H: Hned. Michal po návratu z hospody na strahovskou jizbu zničehonic popadl španělku a zahrál nejen skvělý úvodní riff, ale pokračoval v hoblování a k mému údivu zavřeštěl i komický text od „jede traktor, je to Zetor“ přes celou první sloku až po shrnující refrén „kriminálita mládeže“. Byl jsem nadšený a daroval jsem Michalovi jednoho ze svých lahváčů. Okamžitě jsme dopsali další dvě sloky, šlo to dobře a váleli jsme se smíchy. V elektrickém provedení zněl Traktor ještě líp, takže jsem už v roce 1983 Traktor uváděl jako nejslavnější píseň všech dob.

P: Tahle pecka měla svůj prazačátek na bramborové brigádě v šestnácti letech. Život traktoristů se zdál být strašidelný. Od časného rána až do pozdního večera vibrovat a poskakovat se zbytkovým alkoholem v krvi v kabině traktoru plné prachu a v neskutečném letním vedru nebo v děsné kose v zimě. Po práci pár piv a panáků a tak dál a dál po celý traktoristický život. Původně jsem si mumlal něco jako „jede traktor, je to magor, jede do hor vorat brambor“, ale jakmile vznikla naše grupa punkowa, tak jsem to hned zhudebnil a spolu s Honym dotvořil. Že to je hit, se ukázalo na prvních koncertech. Verš je tak štěpný, že si jej hned všichni zazpívali s námi.

Slovo evergreen moc nepasuje k punku, který má být aktuální, buřičský. Není to předsudek?

H: Slovo evergreen znám z dětství. Jakmile rádio oznámilo, že bude následovat hodinka evergreenů, tak jsem ho vypínal nebo prchal z domu. Evergreen tehdy znamenal hodně starou, podivně nahanou a protivně vlezlou melodii. Ale ve smyslu stále svěží písničky mám mnoho favoritů. Třeba Táta to chtěl zakázat od Garáže, Pal vocuď od Jasně páky, Sid Vicious byl nevinnej od Plexis, Maštal od Horkýžů, to by byl dlouhý seznam. Jožin z bažin je taky výborná píseň, Metallica zvolila dobře.

Jakou jste slyšeli nejpitoresknější verzi svojí písne?

H: Hodně zvláštní je Známká punku od Tap Tap Orchestra. Párkrát jsem ji s nimi zpíval a měl jsem velké problémy, neb kytary úplně chybí a horko těžko se hledá melodická linka. Navíc to Tap Tapové hráli dost potichu, což já nesnáším. Na pódiu mám rád hluk. Je zvláštní, že jsem nikdy neviděl nějakou kapelu hrát Traktor. Z hlášení OSA vím, že ho hraje spousta kapel, ale mám smůlu, ještě jsem se nenachomýtl.

P: Čím dál víc si uvědomuji, že mnohé písničky hrajeme s vlastním feelingem, který jiným muzikantům nesedí. Ono se řekne „Ježiši, vždyť je to boogie woogie jasný jak facka“, ale když jsme pozvali hejno známých kytaristů, aby s námi natočili verzi pro videoklip Visací zámek a 33 kytaristů, tak to nikomu moc nešlo. Nejlepší byl Ota Hereš. Co mě ale šokovalo, bylo, že ani mnoho bubeníků, zejména těch přísně hrajících, to mnohdy vůbec nedávalo. O Známkě punku ani nemluví. Je tam spousta

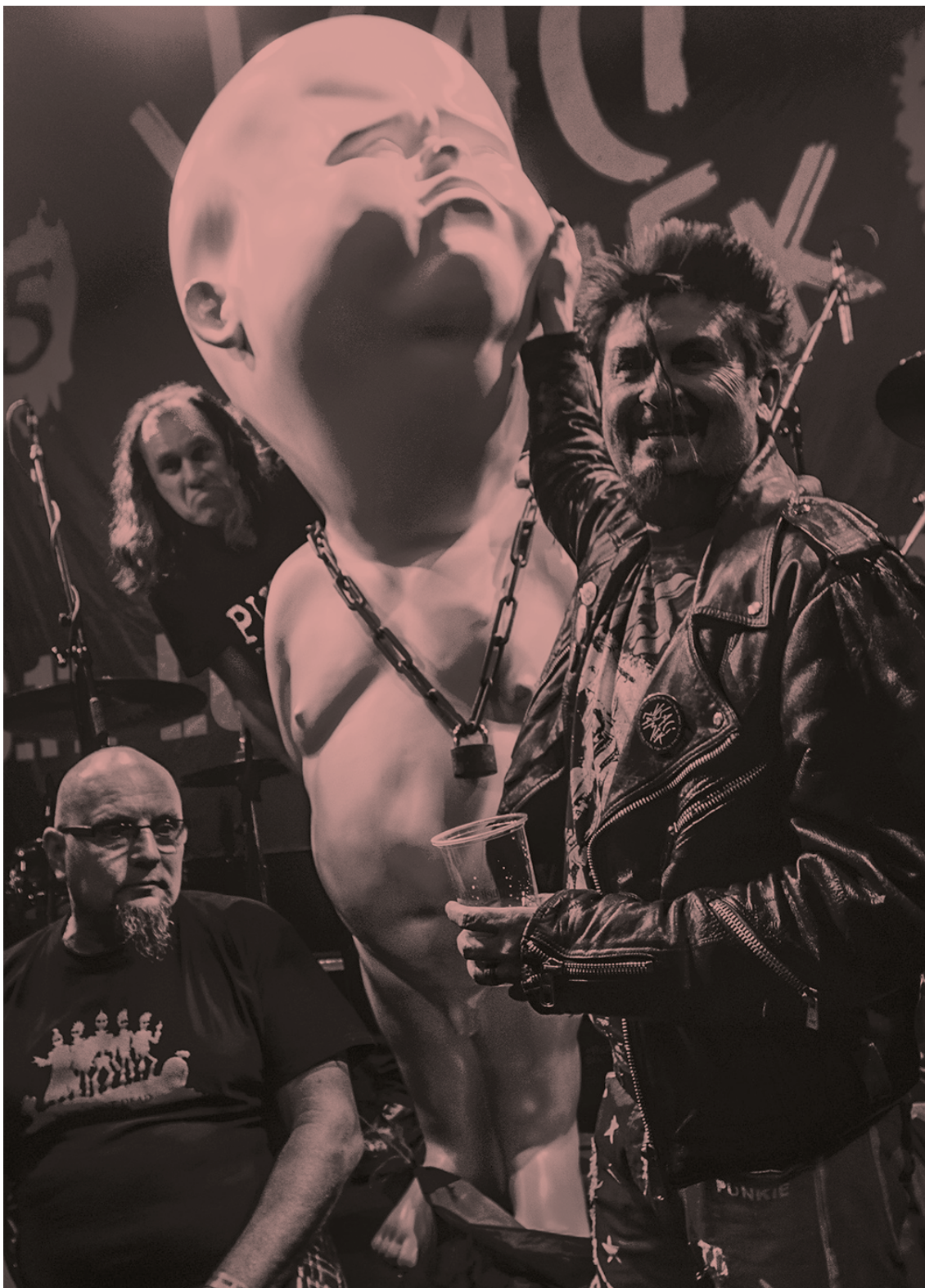

Foto: archiv Visacího zámku

předrážek, které mnozí vůbec nehrají. Mám v paměti, jak jsem hrál tuhle píseň s rodinnou kapelou režiséra Bohdana Slámy na afterparty premiéry filmu Čtyři slunce. Stoupl jsem si na pódium, kluci Slámovci začali hrát a já jsem se vůbec, ale vůbec nechytil.

Mladší publikum už nemůže tušit, o čem je třeba text dalšího evergreenu Povolávák. V čem se s vámi shodnou mladí fanoušci?

P: Například v tom, že je třeba vést válku s klíšťaty, která ohrožují naši populaci víc než terorismus. Ale i v tom, že by nebylo od věci založit Punkové království. O našich postojích k prezidentovi ani nemluví.

nezeptal, jestli mám čas, a začal do mě něco dlouze hustit. Navíc podotkl, že vše se nahrává. Několikrát za den v těch nejnevhodnějších chvílích. Banky, telefonní operátoři, pojišťováci, dokonce mě dlouho otravovaly i masážní salony. Měl jsem toho fakt dost, a tak jsem posléze do telefonu řval hned v první vteřině hovoru: Nechci, nechci!

Když se blíží plánované vydání alba, dokážete se přinutit k psaní písní, nebo čekáte, až přijde nápad?

P: Čekání na nápad a strkání jej do šuplíku jsou samozřejmě nejlepší řešení. Ve skutečnosti se před vydáním desky více scházíme, komponujeme a koncentrujeme se na konečné dílo. Což je čím dál těžší. Mozek každého z nás je zasypán množstvím starostí

Foto: archiv Visacího zámku

Občas zhudebníte poezii. I Traktor „nastartoval“ nápadem na text. Začínáte častěji od textu, nebo od riffu, melodie?

H: Skládám podobojí. Někdy je první text, jindy nápěv. Někdy kytarový riff, jindy basová linka. Někdy zajímavý shluk slabik a někdy nejasná myšlenka. Když máme vydat nové album, skládám usilovněji, ale spíš stačí opatrovat starší náhodně nabyté nápady. Autocenzura samozřejmě funguje. Mám rád černý humor a makabrozní hesla. Třeba Kill 'Em All, jak to zpívá Metallica, nebo Beat the Bastards od Exploited. Ale v češtině je to problém. Celé dny mi trvalo, než jsem si troufl napsat: „Je to válka, zabij klíšťě!“ Myslel jsem,

Foto: archiv Visacího zámku

Dar vtípně se trefit do „znamení doby“ máte pořád, reakce na agresivní reklamu v titulní písni zatím posledního alba Punkový království je výborná. Co konkrétně vás napadlo?

H: Už mi lezly na nervy takzvané komerční telefonáty. Cizí hlas se ani

a někdy i leností. Nejlip se v punk rocku vymýšlí songy, když se člověk „zleje jak Rus“, oprostí od všech klíšě, kterými je až po uši nasáklý, popadne kytaru a vychrlí song a text od srdce a nepřemýšlí o tom, jak je ještě vyumělkovat. To se mi nepovedlo už 33 let. (smích)

Co jste si říkali, když vás uvedli do Beatové síně slávy?

P: Cítili jsme to jako ocenění naší hudby a textů a snad i určitého přínosu českému rocku. Samozřejmě nás těší, že nás tam dostala i poměrně široká fanouškovská základna. Ale nemá cenu to přeceňovat, protože při počtu rockových kapel, které v ČR máme, dostane toto ocenění časem každá kapela, která se dožije 25 let.

Zakládáte si na stále stejném obsazení jako v roce 1982. Kdyby kdokoli z kapely pověsil kumšt na hřebík, končíte všichni? Nebo budete hrát v jiných sestavách?

H: Po padesátce jsem chytl druhý dech, koncerty si užívám jako nikdy předtím. Nervozita je pryč, repertoáru věřím a spoluhráčům taky. A jak říká Michal, po padesátce je muž na vrcholu svých psychických, fyzických i finančních sil. Doufám, že budeme ve stejném složení hrát pořád dál.

P: Myslím, že každý z nás to cítí jako unikátní složení, ze kterého když vystoupíš, už se na podobný post nikdy nevrátíš. Každý má chuť hrát tak dlouho, dokud to půjde. ☒

že klíšata nemají žádné zastánce, v televizi často běží reklamy na smrtící spreje proti klíšatům, ale na koncertech někteří lidé koukají fakt vyjeveně.

Dnešní doba je dost inspirativní, že? Už máte připraveno něco pro další desku?

H: Osm nových písní je rozpracovaných, pár jich už hrajeme na koncertech. Máme políčeno i na vizuální stránku. Slovenský výtvarník Viktor Frešo nám zapůjčil dvoumetrovou sochu zvanou Pičus. Už jsme ji otestovali na scéně a vypadá pyšně a monstrózně. Pičuství bude zřejmě tématem další desky.

Foto: archiv Visáčho zámku